

29.04.2021

Buletinul jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului Hotărâri și decizii împotriva României februarie - martie 2021

În lunile februarie și martie 2021, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a examinat 233 de cereri împotriva României, pronunțând 7 hotărâri și 40 decizii.¹

Ganga și Gabor împotriva României

(4.02.2021, cererile nr. 36506/16 și 60388/16)

Ciobotaru împotriva României

(4.02.2021, cererile nr. 35219/16 și alte 2)

Zanet și Diancu împotriva României

(4.02.2021, cererile nr. 42862/16 și 17661/17)

Roth și alții împotriva României

(4.02.2021, cererea nr. 53914/07)

Gelep împotriva României

(4.02.2021, cererea nr. 891/14)

Mihai împotriva României

(4.02.2021, cererea nr. 37701/16)

Baumann împotriva României

(4.02.2021, cererea nr. 72088/16)

Voinescu împotriva României

(4.02.2021, cererile nr. 18571/16 și alte 2)

decizii de ștergere de pe rol

Duțu împotriva României

(16.02.2021, cererea nr. 59063/17)

decizie de inadmisibilitate (art. 6; proces echitabil)

Reclamantul s-a plâns Curții cu privire la faptul că procedura soluționată prin hotărârea definitivă din 15 martie 2016, prin care ICCJ a constatat că partea în cauză a colaborat cu Securitatea, prezintă multiple curențe, în special, durata procedurii și a redactării hotărârii.

Curtea a constatat că art. 6² nu este aplicabil pe latura sa civilă. Astfel, pe de o parte, procedura respectivă a fost inițiată în timp ce reclamantul își terminase mandatul de parlamentar, iar acesta nu a indicat că au existat consecințe negative. Pe de altă parte, competența conferită CNSAS pentru dezvăluirea statutului foștilor colaboratori ai Securității în cazul candidaților la alegerile parlamentare contribuie în mod direct la realizarea interesului general pentru accesul la informații de interes public și este în mod clar de natură politică, iar nu „civilă” în sensul art. 6 § 1.

¹ Căutarea pe site-ul Curții poate fi făcută [aici](#). Materialul de față nu conține o prezentare exhaustivă a jurisprudenței contra României pentru perioada de referință, fiind posibilă publicarea ulterioară de către Curte a unor decizii ori hotărâri suplimentare. Institutul European din România va opera actualizările necesare în mod retroactiv.

² Trimiterile din text se fac la Convenția europeană a drepturilor omului și protocoalele ulterioare, disponibile [aici](#), precum și la Regulamentul Curții, disponibil [aici](#).

Art. 6 nu este aplicabil în speță nici pe latura sa penală deoarece, *inter alia*, procedura intra, conform încadrării juridice din dreptul intern, în contenciosul administrativ și era reglementată de Codul de procedură civilă.

Buliga împotriva României

(16.02.2021, cererea nr. 22003/12)

Negulescu împotriva României

(16.02.2021, cererea nr. 11230/12)

încălcarea art. 6 (proces echitabil)

Ambele cauze au avut ca obiect caracterul echitabil al procedurilor privind fapte penale cu grad de pericol social redus săvârșite de reclamanți. Invocând art. 6 § 1 și 3 lit. d) (dreptul la un proces echitabil și dreptul de a obține citarea și audierea martorilor), reclamanții s-au plâns de caracterul inequitabil al procedurilor și au susținut că le-a fost încălcat dreptul de a audia martori.

În aceste cauze, împotriva reclamanților a fost începută urmărirea penală pentru comiterea de fapte penale cu grad de pericol social redus. Deși procurorii de caz au considerat că reclamanții sunt vinovați, faptele lor nu au fost considerate a prezenta gradul de pericol social necesar pentru a constitui o infracțiune astfel că le-a fost aplicată o amendă administrativă. Plângerile acestora în fața instanțelor naționale au fost respinse.

Curtea a constatat că, deși procedura din fața instanței trebuia să se rezume doar la verificarea legalității soluției date de procuror, totuși aceasta a făcut referire la vinovăția celui cercetat, cu trimitere la declarațiile martorilor.³ Or, martorii respectivi nu fuseseră audiați de instanță, ci doar de procuror. Mai mult, în fiecare cauză, procurorul nu a oferit reclamanților posibilitatea ca ei sau avocatul lor să pună întrebări martorilor. Așadar, aceștia nu au beneficiat de un proces echitabil, astfel cum acest drept este consacrat la art. 6 § 1 și 3 lit. d) din Convenție.

Disăgilă împotriva României

(18.02.2021, cererile nr. 51308/16 și alte 3)

Tudorache împotriva României

(18.02.2021, cererile nr. 1268/16 și alte 9)

Voinescu împotriva României

(18.02.2021, cererile nr. 6738/16 și alte 19)

Găluți împotriva României

(18.02.2021, cererile nr. 17757/16 și alte 8)

Uță împotriva României

(18.02.2021, cererile nr. 6738/16 și alte 19)

Başalderu împotriva României

(18.02.2021, cererile nr. 28342/16 și alte 17)

decizii de ștergere de pe rol

Crăciun și alții împotriva României

(18.02.2021, cererile nr. 50415/15 și alte 4)

decizie de inadmisibilitate (art. 3; condiții de detenție)

Curtea a constatat că reclamanții și-au pierdut calitatea de victimă deoarece au beneficiat de măsurile compensatorii oferite prin Legea nr. 169/2017 de modificare și completare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor.

³ Contrar raționamentului Curții, prin două decizii pronunțate în 2004 și 2006, Curtea Constituțională a decis că limitarea elementelor de probă - doar actele de urmărire penală și înscrisuri noi - care puteau fi examinate în cadrul procedurii prevăzute la art. 278¹ C. proc. pen. (art. 341 din noul Cod de procedură penală) era justificată de natura specifică a acestei proceduri. Procedura (utilizată de reclamanți în speță) nu privea fondul procesului penal și avea ca scop doar verificarea legalității deciziilor adoptate de procuror. Curtea Constituțională a considerat că, potrivit procedurii, această verificare a fost efectuată prin examinarea documentelor aflate la dosarul penal care au stat la baza deciziei procurorului.

Iancu împotriva României

(23.02.2021, cererea nr. 62915/17)
neîncălcarea art. 6 (proces echitabil)

Reclamanta, condamnată definitiv pentru complicitate la înșelăciune, s-a plâns Curții, invocând art. 6 § 1 din Convenție, că hotărârea de condamnare definitivă pronunțată în apel nu a fost semnată decât de 4 judecători din cei 5 ai completului, pentru cel de-al cincilea judecător, pensionat înainte de redactarea hotărârii, semnând președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Curtea a reținut că legislația națională a limitat admisibilitatea semnării de către președintele ICCJ numai la cazurile în care judecătorul care audiază cauza este în imposibilitate să semneze hotărârea, și anume într-o etapă ulterioară deliberărilor și redactării hotărârii. Judecătorul C.T., președintele ICCJ, nu a luat parte la audieri sau deliberări, iar neparticiparea sa la redactarea hotărârii a fost confirmată printr-o notă scrisă de mână, alături de semnătura sa, care declara că semnează pentru judecătorul pensionat și nu în numele său. Astfel, intervenția președintelui instanței nu a avut consecințe concrete asupra soluționării cauzei și nu a existat nicio modificare a componenței completului de apel al ICCJ.

Hassine împotriva României

(9.03.2021, cererea nr. 35328/13)

încălcarea art. 1 din Protocolul nr. 7 (garanții procedurale în cazul expulzării de străini)

Cererea a avut ca obiect procedura administrativă la finalul căreia reclamantul a fost îndepărtat de pe teritoriul României din motive de securitate națională și a privit, în special, legalitatea măsurii reținerii sale - luarea în custodie publică - și respectarea drepturilor sale procedurale. Reclamantul s-a plâns că nu a beneficiat de garanții împotriva arbitrariului, în cadrul procedurii de declarare a acestuia drept persoană indezirabilă, neavând acces nici el, nici avocatul său, la informațiile și înscrisurile clasificate pe care s-au întemeiat cele două hotărâri pronunțate în cauză.

Curtea a constatat că drepturile procedurale ale reclamantului au fost supuse unor limitări semnificative, fără ca necesitatea acestora să fie analizată corespunzător de către o autoritate independentă la nivel național. De asemenea, reclamantul nu a primit informații cu privire la comportamentul său concret care a fost considerat că pune în pericol securitatea națională și nici cu privire la modalitatea de desfășurare a procedurii de declarare ca persoană indezirabilă pe teritoriul României. În ceea ce privește întinderea controlului efectuat, Curtea a considerat că simplul fapt că decizia de expulzare a fost luată de înalte autorități judiciare independente, fără să fie posibilă verificarea dacă acestea și-au exercitat efectiv competențele conferite de dreptul român, nu este de natură să compenseze restricțiile suferite de persoana în cauză în exercitarea drepturilor sale procedurale.

În concluzie, Curtea a reținut încălcarea art. 1 din Protocolul nr. 7 la Convenție, apreciind că restrângerile exercițiului drepturilor reclamantului derivând din articolul respectiv nu au fost compensate în cadrul procedurii naționale, astfel încât să se păstreze însăși esența acestor drepturi.⁴

Dumitru împotriva României

(11.03.2021, cererea nr. 2494/16)

Limbide și Niculescu împotriva României

(11.03.2021, cererea nr. 8725/06)

Coravu și alții împotriva României

⁴ În cauză, doamna judecător Iulia Motoc, judecător național, a votat pentru încălcare pentru a respecta opinia majoritară exprimată în *Muhammad și Muhammad împotriva României*, însă își păstrează opinia separată formulată în această din urmă cauză.

(11.03.2021, cererea nr. 39590/16 și alte 4)

Roșu și alții împotriva României

(11.03.2021, cererea nr. 36283/16 și alte 15)

Andriescu și alții împotriva României

(11.03.2021, cererea nr. 5165/16 și alte 4)

Baia și alții împotriva României

(11.03.2021, cererile nr. 16731/05 și 15513/06)

Cârstea împotriva României

(11.03.2021, cererea nr. 47761/18)

Chircu împotriva României

(11.03.2021, cererea nr. 66381/16)

Săpătoru împotriva României

(11.03.2021, cererea nr. 49886/16)

Hurduc împotriva României

(11.03.2021, cererea nr. 18180/16)

Porumbescu și alții împotriva României

(11.03.2021, cererea nr. 7459/16 și alte 19)

Speriuși și alții împotriva României

(11.03.2021, cererea nr. 1276/16 și alte 7)

decizii de ștergere de pe rol

Biban și alții împotriva României

(11.03.2021, cererea nr. 39129/16 și alte 5)

Maier împotriva României

(16.03.2021, cererea nr. 39523/13)

încălcarea art. 3 (condiții de detenție)

Curtea a reținut, în ambele cauze, condițiile precare de detenție ale reclamanților, făcând trimitere la principiile stabilite în jurisprudența sa, în special la ***Rezmiveș și alții împotriva României***. Astfel, lipsa de spațiu într-o cameră de detenție sau lipsa tratamentului antiviral al hepatitei reprezintă factori de luat în considerare la stabilirea condițiilor de detenție ca fiind „degradante” din punctul de vedere al art. 3 din Convenție și pot constitui o încălcare, atât considerate individual, cât și împreună cu alte deficiențe.

Moroșanu și alții împotriva României

(16.03.2021, cererea nr. 84271/16 și alte 4)

încălcarea art. 2 (dreptul la viață; anchetă efectivă)

Cauza a avut ca obiect ancheta penală desfășurată de Parchetul militar cu privire la evenimentele din timpul Revoluției din decembrie 1989, în cursul cărora reclamanții au fost răniți sau rude apropiate ale acestora și-au pierdut viața. Întemeindu-și cererea pe art. 2 din Convenție, reclamanții s-au plâns că autoritățile interne nu au efectuat o anchetă efectivă într-un termen rezonabil cu privire la aceste evenimente.

Curtea a constatat că ancheta în cauză a fost deschisă cu mai bine de 30 de ani în urmă și este încă în desfășurare la 26 de ani după ce România a ratificat Convenția, la 20 iunie 1994. De asemenea, urmărirea penală nu îndeplinește standardele necesare, mai ales că nu s-a desfășurat cu o celeritate rezonabilă, reclamanții nu au fost implicați în proceduri, iar publicul nu a fost ținut la curent cu evoluția sa.

Sava împotriva României

(16.03.2021, cererea nr. 6299/05)

încălcarea art. 1 din Protocolul nr. 1 (protecția proprietății)

Plângerea în fața Curții a avut ca obiect imposibilitatea pretinsă de către reclamant de a utiliza un teren aflat în proprietatea sa ca urmare a încheierii de către autoritățile locale cu un terț a unui contract de închiriere a unei părți din terenul respectiv.

Curtea a reținut că reclamantul a solicitat instanțelor să constate nulitatea contractului de închiriere sau să pronunțe încetarea sa, iar acestea au respins acțiunea pentru motivul că erau îndeplinite condițiile legale de validitate a contractului și că nu existau motive de încetare. Deși nu poate cenzura soluțiile instanțelor naționale în conformitate cu principiul subsidiarității, Curtea a observat însă că procedura nu a furnizat un răspuns precis la argumentele reclamantului potrivit cărora acesta nu putea să utilizeze terenul. Procedura judiciară aferentă dreptului la respectarea bunurilor trebuie să ofere persoanei implicate o posibilitate adecvată de a sesiza autoritățile competente pentru a contesta efectiv măsurile care aduc atingere drepturilor garantate prin art. 1 din Protocolul nr. 1. Curtea a constatat că, deși Guvernul a susținut că ordinea juridică pune la dispoziția proprietarului alte mijloace legale în vederea asigurării respectării dreptului său, acesta nu a indicat în mod specific care ar fi aceste mijloace juridice și cum ar putea să remedieze situația denunțată de reclamant.

Passaris împotriva României

(23.03.2021, cererea nr. 55200/17)

decizie de inadmisibilitate (condiții de admisibilitate)

Reclamantul, resortisant grec, aflat în executarea pedepsei detențiunii pe viață pentru o serie de infracțiuni foarte grave, s-a plâns Curții cu privire la menținerea sa în izolare și la condițiile de detenție.

Curtea a reținut că reprezentantul reclamantului a divulgat condițiile ofertei de soluționare amiabilă, încălcând astfel cerința de strictă confidențialitate care este atașată negocierilor purtate în vederea unei soluționări amiabile, cerință prevăzută la art. 62 din Regulament.

Păun și alții împotriva României

(25.03.2021, cererea nr. 6384/17 și alte 3)

Stanca și alții împotriva României

(25.03.2021, cererea nr. 46188/16 și alte 4)

Necula și alții împotriva României

(25.03.2021, cererea nr. 31913/16 și alte 14)

Vîrtopeanu și alții împotriva României

(25.03.2021, cererea nr. 18027/16 și alte 5)

Ajidaucei împotriva României

(25.03.2021, cererea nr. 6189/17)

Duca împotriva României

(25.03.2021, cererea nr. 11431/16)

Lutsch și Szöcs împotriva României

(25.03.2021, cererea nr. 12990/06)

Chițoi și alții împotriva României

(25.03.2021, cererea nr. 29068/16 și alte 2)

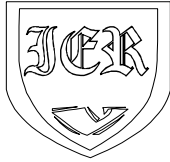
Vartolomei și alții împotriva României

(25.03.2021, cererea nr. 21335/16 și alte 9)

Savin și alții împotriva României

(25.03.2021, cererea nr. 37480/16 și alte 2)

decizii de ștergere de pe rol

Necolaiciuc și alții împotriva României

(25.03.2021, cererea nr. 18633/15 și alte 2)

decizie de inadmisibilitate (art. 3; condiții de detenție)

Curtea a constatat că reclamantii și-au pierdut calitatea de victimă deoarece au beneficiat de măsurile compensatorii oferite prin Legea nr. 169/2017 de modificare și completare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal.

Costin Leonard Fălcuță

Revizor jurist

Serviciul Coordonare Traduceri

Institutul European din România